

**SINTEZĂ ELABORARE PROPUNERI + NEGOCIERI
LEGEA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR**

Discuțiile pe marginea proiectului Legii Învățământului preuniversitar s-au purtat în 3 etape.

O primă etapă s-a desfășurat la nivelul F.S.E. „SPIRU HARET”. Au existat două comisii tehnice:

- una formată din consilierii juridici ai federației și ai organizațiilor afiliate: dna. Ioana Voicu, dna. Teodora Banaș, dl. Ștefan Militaru (SSIB), dna. Cristiana Radu (SIP Hunedoara), dl. Dan Unga (SIP Galați) și dl. Mircea Săvescu (SISH Dâmbovița); aceștia au elaborat propunerii și observații atât din punct de vedere al conținutului proiectului, cât și al tehnicii de elaborare a actelor normative;

- celalaltă formată din membri ai organelor de conducere ale federației și reprezentanți ai organizațiilor afiliate: dl. secretar general Ionel Barbu, dl prim-vicepreședinte Florin Popa, dl prim-vicepreședinte Virgil Popescu, dl vicepreședinte Nicușor Cotescu, dna Stela Ciocea (membru B.Ex), dna Diana Sarca (membru B.Ex), dl. Alin David (președinte FSIT-CFR), reprezentanți ai SIP Hunedoara, SISH Dâmbovița, SIIP Timiș; aceștia au triat propunerile primite de la organizațiile afiliate și au stabilit care dintre acestea urmează a fi prinse în proiectul legii; de remarcat faptul că foarte multe propunerii au fost comune, având la baza materiale care au circulat inclusiv pe internet, pe care organizațiile sindicale afiliate și le-au însușit (de exemplu cele referitoare la CJRAE, la centrele de excelență, la palatele și cluburile copiilor și elevilor și cluburile sportive școlare) și care au stat la baza formulării punctului de vedere al federației pe problemele respective; la acestea se adaugă și o serie de propunerii punctuale, pe articole.

Ulterior, la nivelul Departamentului Juridic al federației, toate propunerile și observațiile agreate au fost inserate în textul proiectului, sub formă de tabel, cu argumentația de rigoare, materialul respectiv constituind baza discuțiilor cu reprezentanții F.S.L.I.

De remarcat că proiectul Ministerului Educației are 217 articole, iar materialul F.S.E. „SPIRU HARET” conține peste 862 de observații și propunerii de modificare a 143 dintre aceste articole structurate tabelar pe 148 de pagini.

O a doua etapă a reprezentat-o armonizarea propunerilor celor două federații și elaborarea materialului comun în vederea înaintării către minister, realizate de consilierii juridici Ioana Voicu, Liliana Glință și Andreea Adam.

După discuțiile purtate la nivelul departamentelor juridice ale F.S.E. „SPIRU HARET” și F.S.L.I., materialul comun al celor două fedeiații înaintat Ministerului Educației conținea peste 1168 de observații și propunerile de modificare a 165 de articole din cele 217 ale proiectului legii.

Dintre acestea, cele mai importante vizează:

1. Reglementarea, încă de la primul articol, a faptului că legea reglementează, între altele, **statutul întregului personal din învățământ**: personal didactic de predare, didactic auxiliar și de conducere din întregul sistem de învățământ de stat și particular, personal didactic de îndrumare și control, precum și celelalte categorii de personal didactic și **administrativ** (actualul nedidactic). [art. 1 alin. (1)]

2. **Instituirea, la nivel de principiu, a dialogului social, prin inserarea, încă din primul capitol, a obligației consultării fedeiaților sindicale reprezentative la nivel de sector de activitate învățământ preuniversitar cu ocazia elaborării și modificării legislației primare și secundare în domeniul învățământului.** [art. 2 alin. (1) lit. k), art. 3 lit. r), art. nou după art. 11]

3. **Reglementarea participării reprezentanților fedeiaților sindicale reprezentative la nivel de sector de activitate** (respectiv ai organizațiilor afiliate la acestea) – deci nu a altor organizații sindicale) – **la consiliile de administrație, consiliile consultative, concursuri, comisii diverse etc.** [art. 95 alin. (8) și (16), art. 98 alin. (4), art. 99 alin. (1), art. 174 alin. (11)]

4. **Menținerea palatelor și cluburilor copiilor și elevilor, respectiv cluburilor sportive școlare în actuala organizare**, ca unități pentru activități extrașcolare subordonate și finanțate de către Ministerul Educației și instituirea gratuității frecvențării cursurilor oferite de acestea pentru minori. [art. 12 alin. (6), (7), (8)].

5. **Instituirea răspunderii părinților pentru nerespectarea prevederilor contractului educațional și pentru prejudiciile aduse unității de învățământ.** [art. 14 alin. (4)].

6. **Diminuarea efectivelor formațiunilor de studiu la toate nivelurile + reglementarea expresă a formațiunilor de studiu pentru învățământul special pentru elevi cu deficiențe ușoare și/sau moderate** (nu doar pentru deficiențe grave, cum era în proiect). [art. 23].

7. Reintroducerea reglementării potrivit căreia pentru fiecare copil/elev cu cerințe educaționale speciale integrat în învățământul de masă, efectivele existente ale grupelor/claselor se diminuează cu doi antepreșcolari/preșcolari/elevi. [art. 23 alin. (7)]

8. **Instituirea de excepții de la dispozițiile privind asumarea filierei pentru unitățile de învățământ liceal unice la nivel de UAT (indiferent de filieră), precum și pentru liceele tehnologice și profesionale care școlarizează vocațional.** [art. 27 alin. (4) și (5)].

9. **Reglementarea inclusiv a învățământului liceal cu frecvență **seral**.** [art. 17 alin. (1), art. 27 alin. (16)...].

10. Introducerea unei secțiuni speciale privind învățământul **pedagogic**. [după Secțiunea 7]

11. Introducerea unei **secțiuni privitoare la PNC, palatele și cluburile copiilor și elevilor și cluburile sportive școlare** (subordonare, organizare, finanțare, imobile, resursă umană). [Secțiunea 12]

12. Reglementarea corectă a învățământului special și special integrat, cu menținerea CJRAE/CMBRAE și a centrelor pentru educație inclusivă. [Capitolul V].

13. Eliminarea prevederii referitoare la evaluarea activității cadrului didactic în raport de rezultatele evaluărilor elevilor. [art. 72 alin. (7)]

14. **Desfășurarea examenului național de bacalaureat în actuala formulă + în subsidiar obligatoriu probă scrisă la limba și literatura română și modificarea/completarea structurii examenului.** [art. 75].

15. Păstrarea **Centrelor de Excelență** (recent reorganizate) în cuprinsul legii, astfel cum sunt reglementate și în prezent, în coordonarea Centrului Național de Excelență, având în vedere argumentele detaliate în „Memoriul directorilor Centrelor de Excelență”, semnat de 25 de directori + însușirea celorlalte propunerile din materialul respectiv. [Capitolul X]

16. Asigurarea serviciilor medicale, zilnic, pe întreaga durată a programului unității de învățământ + instituirea dreptului de control al conducerii unității asupra activității personalului medical din cabinetele de medicină școlară și a obligației de obținere a autorizației sanitare în sarcina UAT. [art. 91 alin. (2), (8) și (12)].

17. Reglementarea **CJRAE/CMBRAE** ca unități conexe ale DJIP/DMBIP sau, alternativ, acestea să devină structuri județene/a municipiului București, cu personalitate juridică, ale Centrului Național pentru Educație Inclusivă și să fie finanțate de la bugetul de stat prin bugetul CNEI – cu modificarea corespunzătoare a textului legii. [art. 95 alin. (1) și urm.].

18. **Cresterea ponderii personalului didactic de predare în cadrul consiliilor de administrație și asigurarea majorității reprezentanților unității de învățământ.** [art. 99 alin. (2), (3)].

19. Reglementarea atribuțiilor principale ale Consiliului profesoral (care lipseau din text). [art. 100 alin. (2)]

20. Reglementarea faptului că **salarizarea întregului personal didactic de predare se realizează în mod progresiv, având la bază salariul cadrului didactic stagiar (astfel cum este instituit acesta prin proiectul legii – cel puțin egal cu salariul mediu brut pe economie din anul bugetar încheiat)**, în raport de funcție, studii, vechime și grad didactic [art. 106 alin. (4)]

21. **Eliminarea finanțării per antepreșcolar/preșcolar/elev**, care și-a demonstrat limitele și ineficiența și realizarea finanțării învățământului preuniversitar **per formăriune de studiu** + instituirea pentru unitățile de învățământ de a obține și utiliza autonom venituri proprii.[art. 106 alin. (1), art. 107, art. 108]

22. **Trecerea cheltuielilor pentru naveta personalului din învățământ (deci, nu doar didactic) la finanțarea de bază.** [art. 11 alin. (2) lit. e)].

23. Instituirea, prin lege, a dreptului consiliilor de administrație ale unităților de învățământ de a administra imobilele în care își desfășoară activitatea, prin delegare de la consiliile locale/județene/CGMB. [art. 118]

24. Reglementarea obligativității existenței acordului consiliului de administrație al unității de învățământ, care să se afle la baza emiterii avizului conform al ministerului pentru schimbarea destinației bazei materiale a învățământului. [art. 118 alin. (6)]

25. Detalierea și reglementarea tuturor funcțiilor – didactice de predare, didactice auxiliare și administrative (nedidactice) – și a condițiilor de studii pentru ocuparea

acestora (inclusiv din învățământul special, conexe, de educație extrașcolară, creșe etc.). [art. 125 și urm., art. 140, art. 157]

26. Instituirea condiției de viabilitate de minim 4 ani a postului/catedrei titularizabile și a obligativității încheierii contractelor individuale de muncă. [art. 141 alin. (1), alin. (5) și urm., art. 142]

27. **Eliminarea funcției de director administrativ**, în condițiile în care nu este corect reglementat și nu are atribuții concrete în lege. [art. 163, art. 164]

28. Inserarea de prevederi privind norma didactică inclusiv pentru învățământul special și special integrat, inclusiv logoped [art. 173 alin. (4), și (11 nou)] + a timpului săptămânal de activitate pentru personalul didactic auxiliar și administrativ (fost nedidactic). [art. 174 alin. (13)]

29. Remunerarea în regim de plata cu ora a orelor de pregătire remedială. [art. 173 alin. (6)].

30. În materia condeiului de odihnă, propunerile sunt: să se efectueze **de regulă** în perioada vacanțelor școlare (astfel încât să se poată efectua și în timpul perioadelor de cursuri – ex învățământul tehnologic); să se poată compensa în bani condeiul de odihnă neefectuat, chiar dacă nu a încetat contractul individual de muncă [art. 187, art. 189 alin. (3)]; **condeiu de odihnă de 35 de zile lucrătoare** pentru personalul de conducere, de îndrumare și control din DJIP/DMBIP, precum și personalul de conducere din unitățile de învățământ preuniversitar și din unitățile conexe degrevat total sau parțial de norma didactică [art. 189 alin. (1)]; reglementarea condeiului de odihnă pentru personalul didactic auxiliar și administrativ conform codului muncii și contractului colectiv de muncă aplicabil, cu posibilitatea compensării în bani chiar anterior încetării contractului individual de muncă. [art. NOU după 189]

31. **Restricționarea accesului părinților în incinta unității** – acesta să fie permis numai în situația în care sunt invitați sau convocați, precum și în situațiile prevăzute de Regulamentul de organizare și funcționare al unității. [art. 192 alin. (5)]

32. Personalul didactic de predare, de conducere, de îndrumare și de control, cu o vechime efectivă în învățământ de 34 de ani, să se poate pensiona, la cerere, la sfârșitul anului școlar în care împlinește vîrstă standard redusă cu 3 ani, fără diminuarea quantumului pensiei și fără ca aceasta să fie considerată pensionare anticipată [art. 198 alin. (7)] + instituirea primei de pensionare în quantum de două salarii de bază ale persoanei. [art. 198 alin. (14)].

33. Reglementarea corectă, coerentă și completă a **răspunderii disciplinare**, pentru toate categoriile de personal din învățământ, prin detalierea procedurii de sancționare disciplinară, inclusiv pentru abaterile disciplinare săvârșite de personalul care face parte din comisiile de examene naționale + radierea sancțiunii. [Titlul III].

A treia etapă a fost reprezentată de discuțiile purtate de reprezentanții Ministerului Educației cu cei ai federațiilor sindicale reprezentative din învățământul preuniversitar, unde federația noastră a fost reprezentată de dl. secretar general Ionel Barbu, dl prim-vicepreședinte Valeriu Partene, dl prim-vicepreședinte Florin Popa și dna consilier juridic Teodora Banaș. Au fost două zile de discuții, respectiv:

18.08.2022, când au rezultat următoarele:

1. Privitor la *cluburile sportive școlare, palatele copiilor și cluburile copiilor și elevilor, respectiv în Palatul Național al Copiilor*: modificarea textului de lege astfel încât acestea se redenumesc și devin **unități de educație extrașcolară**; intră în rețeaua școlară, astfel încât să rămână în sistemul național de învățământ preuniversitar; se păstrează resursa umană și titulatura de cadre didactice, cu evaluarea periodică a acestora; finanțarea se face de la bugetul de stat prin consiliile județene/consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, similar cu unitățile de învățământ special; terenurile și clădirile în care își desfășoară activitatea palatele și cluburile copiilor și elevilor să facă parte din domeniul public județean, respectiv al municipiului București și sunt în administrarea consiliului județean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București; baza materială va fi de drept proprietatea unităților de educație extrașcolară și administrată de către consiliile de administrație ale acestora.

2. Referitor la *învățământul special*: nu va fi o incluziune forțată a copiilor cu CES în învățământul de masă, ci va exista o dinamică și o flexibilizare a integrării; incluziunea va avea loc numai după îndeplinirea unor condiții specifice: existența consilierului școlar, a profesorului psihopedagog, a profesorului de sprijin/itinerant și a bazei materiale (cabinete/camere resursă); Centrul Național de Educație Incluzivă (CNEI) va avea un departament specific, iar la nivel județean/al municipiului București vor fi comisii formate din specialiști care vor realiza procedura de orientare școlară și profesională și care vor elibera certificatele de orientare, în raport de care rezultă nivelul de sprijin care se acordă copilului; doar după aceste etape se va proceda la aplicarea nivelului de intervenție specifică și la integrarea acestora în învățământul de masă.

3. În ceea ce privește *admiterea la liceu*: evaluarea națională să fie susținută de toți elevii cu o săptămână mai devreme, iar o săptămână să lăsăm pentru fiecare colegiu să-și facă selecție pentru 1-2 clase (în funcție de performanțe); după aceste etape (evaluarea națională și selecția de fiecare colegiu) se face repartiția computerizată; subiectele pentru examenul de selecție organizat de colegii să fie făcute în afara unității de învățământ, din timp, eventual de către CNPE/Academia Română/universități; dispozițiile se aplică din iunie 2024.

4. Privitor la *organizarea învățământului liceal și asumarea filierei*: învățământul liceal se organizează în licee teoretice, licee vocaționale și licee **tehnice și** profesionale și cuprinde clasele a IX-a – a XII-a; asumarea filierei la nivel liceal va genera creșterea calității actului educațional și profesionalizarea resursei umane; Ministerul Educației va stabili criteriile de încadrare a unei unități de învățământ liceal într-o dintre cele trei filiere: teoretică, vocațională sau profesională; filiera profesională va funcționa sub denumirea de „*Liceu tehnic și profesional*”, cu asumarea integrală a acestei filiere; însă pentru unitățile de învățământ liceal din zone greu accesibile sau dezavantajate, precum și pentru actualele licee tehnologice care au obținut performanțe sportive, vor exista excepții, acestea urmând a fi aprobată prin ordin al ministrului; ministerul s-a angajat să susțină investițiile în învățământul profesional.

5. Referitor la *Bacalaureat*: limba și literatura română va fi probă distinctă; evaluarea va fi digitalizată, dar nu toate subiectele vor fi tip grilă; proba E rămâne facultativă (așa cum e textul acum); noul sistem se va aplica din anul 2027.

25.08.2022, când s-au discutat:

1. *Educația fizică*: nu dispar orele; nu se diminuează numărul de ore sub nicio formă; ME a renunțat la ADMIS/RESPINS și se va merge pe acordarea de calificative, nu de note [deoarece, conform unui studiu făcut la nivelul unităților de învățământ (pe care o să-l publice ministerul), nu există la această materie nicio notă sub 8 și niciun calificativ de INSUFICIENT; majoritatea elevilor au note de 9 și 10].

2. *Mentorii* vor beneficia de reducerea cu 4 ore a normei didactice, iar profesorii cu 25 de ani vechime și gradul didactic I – 2 ore; reprezentanții ministerului au propus ca reducerea normei cu 2 ore să treacă la profesorul emerit, astfel încât cadrele didactice să-și dorească să devină profesori emeriți (reprezentanții sindicali nu au fost de acord cu pierderea unui drept câștigat).

3. *Cadrele didactice stagiare* nu vor putea desfășura activitate în regim de plata cu ora și vor intra la mișcarea de personal înainte de necalificații.

4. *Personalul nedidactic* să fie cuprins în Legea învățământului preuniversitar ca personal administrativ, să fie salarizat pe grila de la învățământ și să beneficieze de decontarea navetei și de plata cursurilor de igienă de la bugetul de stat.

5. *Cadrele didactice din învățământul de masă care lucrează cu copii cu CES* să beneficieze de un spor de 5% pentru fiecare elev cu CES, care nu poate depăși 15% (vor fi maxim 3 elevi cu CES într-o clasă).

6. *Cadrele didactice care se vor titulariza în mediul rural* să beneficieze în plus de 3 salarii minime brute la angajare (prima de instalare pentru mediul rural), cu condiția să funcționeze timp de 5 ani în unitatea de învățământ respectivă; să li se asigure și plata chiriei ca sumă forfecă.

7. Să se acorde și *salariaților din învățământ plăți compensatorii în situația desființării unor unități de învățământ* (este singurul sector de activitate unde nu se acordă).

8. Crearea cadrului legal pentru ca personalul din învățământ să beneficieze de *asigurare privind riscurile* decurgând din aplicarea, în cadrul unității de învățământ, a unor tratamente incorecte de către un elev sau un terț sau în situația unor neglijențe, în urma cărora i se produc prejudicii de orice natură, în funcție de gradul de afectare a capacitații fizice și psihice.

Precizăm totodată și faptul că, în urma discuțiilor purtate cu reprezentanții Ministerului Educației, la solicitarea noastră, la dezbatările privind proiectul Legii învățământului preuniversitar pe diferite teme, au putut participa – atât cu prezență fizică, cât și on-line – inclusiv reprezentanți ai organizațiilor sindicale din teritoriu (lideri sau membri de sindicat).

PREȘEDINTE

Prof. Marius Ovidiu NISTOR

